

ЁШНИ БЕХАТО АНИҚЛОВЧИ АВТОМАТ

Японнияд 20 ёшдан кичикларга сигареталар сотилимайди. Кўпдан-кўп сотувчисиз дўйонларда харидорлар ёшини қандай аниқлашаркин?

Жамишид Рўзиев,
Шайхонтохур тумани.

TOPSEKRET.CNT.RU манбаси маълум кишишича, че-
кучи ёш ўсмирларин юз териларининг нозигулиги билди-
риб кўяркан. Улар хотто автоматлардан ҳам сигарет сотиб
олишомаси ёлан. Японниянинг Fujitaku компанияси сигарета
билин савдо қиладиган автоматлар учун харидорлар ёшини
аниқлашада ёрдам берадиган тизими шилаш чиқад. Бу
тизим ахинларга қараб ёшини белгилаш имконини беради.

Японнияд ҳақиқатан ҳам 20 ёшдан кичик йигит ва қизлар
сигарета сотишман экан. Мамлакатдаги мавжуд
570 мингдан ортик, автоматлар рақамли фотокамералар
хамда харидор юз хусусиятларин (тери сифати, ахинлар
маҳвудлигини) маълумотлар базаси билан киёслаш имко-
нини берадиган тизим билан жиҳозланмосда. Маълумотлар
базасида 100 мингдан ортик кишининг ўнчада хусусиятла-
ри сакланади.

Ёш кўрсаткич бўйича тестдан ўтмаган йигит ва қизлар
автоматга ўз шахсий гуҳномаларини кўрсатишларни керак
блуди. Ёшини аниқловчи тизим 90 фойздан ортик холатда
харидорлар ёшини бехато аниқлади.

ТАБИАТ ҲАЗИЛИ

Үрдакбурун деб аталувчи жонивор жаҳида эшит-
ганман. У қисидаги энг жумъобли маъвхудот
бўлмиш ўрдакбуруннинг ниҳоят геноми аниқланган. Бу
иша АКШ, Австралия, Буюк Британия, Германия, Ироил,
Япония, Янги Зеландия исланияни 100 кишидан ортик
олимлар жамоаси иштирок этган.

Nature журналининг шу йил 8 май сонида эълон
килинича, Ер юзида энг жумъобли маъвхудот
бўлмиш ўрдакбуруннинг ниҳоят геноми аниқланган. Бу
иша АКШ, Австралия, Буюк Британия, Германия, Ироил,
Япония, Янги Зеландия исланияни 100 кишидан ортик
олимлар жамоаси иштирок этган.

XVIII аср охири – XIX аср бошларида бу жониворнинг
нитмаламаган гүшти или бор Австралиядан Европага ке-
тирилганди, олимлар, бу бирон тулум яхсивини тизимни
бўлса керак, деб кабул килишганди. Чунки унинг бурни
ўрдакнига, кўзлари юмонкоризникига, думи эса – сув
кундузиника ўхшади...

Боз устига бу жониворнинг калтакесакларга ўхшаб тухум
кўйини хам таъвидланганди. Ўрдакбурун хайёни нарса,
бўлмай, хайтда бор маъждудлардан бири экани маълум
бўлгандан кейин хам уни қайси турга кириши муммий бўлиб
колганди. Хозирги замон олимларини учун энг кутимаган
мўъкиза – бу ирсий жиҳатдан хам ўрдакбурун сутэмизувчи,
парранда сурдадилб юрчиларга хос хусусиятларни ўзида
мужассамлаштиргани бўлганди.

Айни тарзда, инсонларда жинсин белгилашда иккича
хромосома қатнаганинн холда ўрдакбурунда беш жуфт хромо-
сомалар шу вазифани бахарини маълум бўлди. Бу эса,
назарий жиҳатдан бу жониворда 25 хил жинс бўлиши мум-
кинлигини кўрсатади. Бундай холат амада ҳеч қачон уч-
рагани маълум.

НОМУТАНОСИБЛИК ЙЎҚ

Германиянинг собик канцлери Гельмут Колъ ёш хо-
нимга ўланганниш. Ахир у жуда кекса ёшда бўлса
керакку?

Сирожиддин Сохиров,
Мирзо Улугбек тумани.

Рейтер агентлиги хабарига кўра, шу йил 8 май куни
Германиянинг жануби-шарқида жойлашган Гейдеберг шаҳ-
рида 79 ёшли Гельмут Колъ иккинчи мародате ўланган.
Унинг қалбини рон этаан аёл ўзидан ўтиш беш ёш кичи
бўлса ҳам ҳеч ким ўзаро номутаносиблик жаҳида гапиравтада-
ни йўқ.

Гап шундаки, иктиносидиёт фанлари доктори Майке Рих-
тер узок вактлардан бери Колъ маҳкамасида ишлаб, унинг
маъзузалирини таъёрлаб келган. Улар ўртасидаги ишкӣ
муносабатлар жаноб Колънинг биринчи хотини вафотидан
кейин бошланган. Ханеноре ва Гельмут 40 йил биргалик-
да турмуш куришган ва хотини 2001 йили вафот этишади.

Журналистларнинг гувоҳлик беришларича, Гельмут Колъ¹
билан Майке Рихтер муносабатлари давр синовларидан
муваффакиятли ўтиб тобланган. 2004 йили улар Рождество
куллари да молиши учун Сри-Ланкага боришиган ва даҳшат-
ли цунами гувоҳи бўлишган. Кейинчалик Колъ бу воея
унга II жаҳон уруши кезларидаги энг қақшатқич ҳарбий
хукумни эслаттинини айтганди. Шуниси ҳайратланарлики,
собик канцлер ва булажак умр ўлдоши зудлик билан оролни
тарки этиш таклифини ради килиб, жабрланганларга ёрдам
беришга аҳд килишганди.

Ёз – ўтмокда соз

СПОРТ АНЖОМЛАРИ ТОПШИРИЛДИ

2008 – ЁШЛАР ЙИЛИ МУНОСАБАТИ БИЛАН КУНИ КЕЧА «ЯККАСАРОЙ» СПОРТ
МАЖМУИДА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ХАЛҚ ТАЪЛИМИ ВАЗИРЛИГИ ҚОШИДАГИ
РЕСПУБЛИКА БОЛАЛАР СПОРТИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ЖАЛАҒАРМАСИННИГ ТОШКЕНТ
ШАҲАР БЎЛИМИ ТОМОНИДАН КАТТА ТАДБИР ЎТКАЗИЛДИ.

Тошкент шаҳар касаба ўюшмалари ташкилотлари бирлашмаси Кенгаси билан ҳамкорликда ўтказилган
ушбу тадбирда шахар короналари ва ташкилотлари тасаруфидаги 22 та болалар соғломлаштириш оромгох-
ларига спорт анжомлари беғарас ёрдам тарикасида топширилди.

– Максадимиз болажонларимизнинг ёзиги таътил даврида мазмунли маърокли дам олишларига имкон
кадар кўмаклашишдик, – дейди биз билан сухбатда Болалар спортини ривожлантириш жалагармасини Тошкент
шаҳар бўлими мутахассиси Нилуфор Абдувиотова. – Шунингдек, спортинг оммавийлигини оширишига, истеъ-
долли ёш спортчиларни камол тошишига хисса кўшишга ҳаракат килимаси. Собгаларимиз каторидан футбол,
волейбол, регби тўпламлари, сакроғи ве тенинс ракеткаси ҳамда бошқа анжомлар ўрин олган.

Этиборлиси, ушбу хайрли тадбир турбайри болажонлар бутун ёзиги таътил давомидан оромгохларда мазза
килиб дам олиш билан бирга спортинг ўзлари хоҳлаган турлари билан шугулланши имкониятига эга бўлди-
ри.

Шоира МУҲАМЕДОВА
СУРАТЛАРДА: бўлиб ўтган тадбирдан лавҳалар
Ҳакимжон Солиҳов олган суратлар

Фестиваллар

ТАЛАБАЛАР ФАОЛЛИК КЎРСАТИШДИ

БУГУНГИ КУНДА КАТТАЮ КИЧИКНИ ЎЙГА ТОЛДИРАЁГАН БИР МУАММО БОРКИ, БУ ҲЕЧ
БИРИМIZИЗ БЕФАРҚ ҚОЛДИРМАЯПТИ. БУ АСР ВАБОСИГА АЙЛАНГАН ГИЁВАНДЛИКДИР.
ГИЁВАНДЛИК ДЕБ АТАЛМИШ АЖАЛНИНГ ЖАМОИАТУЧУН, МАМЛАКАТ КЕЛАЖАГИ УЧУН НИХОЯТДА
ХАФВИ ЭКАНЛИГИНИН БУТУН ДУНЁ ЭТИРОФ ЭТМОКДА.

мияси профессори Гули Шайхова талаба-ёшларга ги-
ёвандликнинг ёмон оқибатлари, бу йўлга қадам босған
инсоннинг ҳаёти ўлим билан тугасини, гиёвандлик-
дан узоқ бўлиш учун аввало соглом турмуш тарзига
риоя килиш, шахсий гигиена, рационал оқуватланиш
ва спорт билан мунтазам шугулланши зарурлигини тъ-
киради. Гиёвандлик ўзининг «эзизлаклари» – ОИТС,
тери-таносил касалларни ва ўлим билан бирга юради.

«Ёшлар йили» давлат дастурида белгиланган вази-
фаларни ҳаёта татбик этиши ҳамда Гиёвандликка
карши кураш ойлиги муносабати билан Тошкент тиб-
биёт академиясида ташкил этилган фестиваль ҳам
худди шу мавзуда бўлиб, «Гиёвандисиз ҳаёт учун» деб
номланди. Тошкент Тиббиёт академиясида «Ёшлик» та-
лабалар шаҳараси хокимлиги, Тошкент шаҳар Майна-
вият тарбибот маркази ҳамда Собир Раҳимов тумани
ва «Ёшлик» талабалар шаҳараси ишлар бўлими
ходимлари хамкорлигига ўтказилган мазкур тадбирда
Тошкент Тиббиёт академиясида талабалари, Майна-
вият тарбибот марказининг туман бўлиmlари раҳbar-
lari, «Камолот» ЄИХ, «Ёшлик» талабалар шаҳараси
Майнавият ва маърифат маркази вакиллари ва
маҳалла фаоллари иштирок этилар. Фестивалнинг очи-
лиши маросимида сўзга чиккан Тошкент тиббиёт акаде-

мийада зод Зокирхўжаев. – Ёт иллатларга, гиёвандликка қарши
кураш бўйича академиянинг маънавий-маърифий иш-
лар режаси ишлаб чиқилган ва «Ёшлар йили» давлат
дастурига асосан чора-тадбирлар белgilangan. Ҳусу-
сан гиёвандликка қарши кураш бўйича талаба-ёшлар
уртасида маҳаллаларда, академик лицей ўқувчилари
уртасида МИБ юртасида мунтазам шугулланши заруригина тъ-
киради. Гиёвандлик ўзини ўзига ёс бўлиб, факатгина
наомланган тадбiriмиз ҳам ўзига ёс бўлиб, факатгина
нағозалалар тинглашдан иборат эмас, балки кафед-
ралар ва талабалар томонидан яратилган гиёвандлик-
нинг салбий оқибатларини акс этирувчи стендлар маж-
муаси, талабаларнинг ижод намуналари, викториналар ўтка-
зиви келинмоқда. Бугунги «Гиёвандисиз ҳаёт учун» деб
номланган тадbiriмиз ҳам ўзига ёс бўлиб, факатгина
нағозалалар тинглашдан иборат эмас, балки кафед-
ралар ва талабалар томонидан яратилган гиёвандлик-
нинг салбий оқибатларини акс этирувчи стендлар маж-
муаси, талабаларнинг ижод намуналари, викториналар ўтка-
зиви келинмоқда. Бугунги «Гиёвандисиз ҳаёт учун» деб
номланган тадbiriмиз ҳам ўзига ёс бўлиб, факатгина
нағозалалар тинглашдан иборат эмас, балки кафед-
ралар ва талабалар томонидан яратилган гиёвандлик-
нинг салбий оқибатларини акс этирувчи стендлар маж-
муаси, талабаларнинг ижод намуналари, викториналар ўтка-
зиви келинмоқда. Бугунги «Гиёвандисиз ҳаёт учун» деб
номланган тадbiriмиз ҳам ўзига ёс бўлиб, факатгина
нағозалалар тинглашдан иборат эмас, балки кафед-
ралар ва талабалар томонидан яратилган гиёвандлик-
нинг салбий оқибатларини акс этирувчи стендлар маж-
муаси, талабаларнинг ижод намуналари, викториналар ўтка-
зиви келинмоқда. Бугунги «Гиёвандисиз ҳаёт учун» деб
номланган тадbiriмиз ҳам ўзига ёс бўлиб, факатгина
нағозалалар тинглашдан иборат эмас, балки кафед-
ралар ва талабалар томонидан яратилган гиёвандлик-
нинг салбий оқибатларини акс этируvчи стендлар маж-
муаси, талабаларнинг ижод намуналари, викториналар ўтка-
зиви келинмоқда. Бугунги «Гиёвандисиз ҳаёт учун» деб
номланган тадbiriмиз ҳам ўзига ёс бўлиб, факатгина
нағозалалар тинглашдан иборат эмас, балки кафед-
ралар ва талабалар томонидан яратилган гиёвандлик-
нинг салбий оқибатларини акс этируvчи стендлар маж-
муаси, талабаларнинг ижод намуналари, викториналар ўтка-
зиви келинмоқда. Бугунги «Гиёвандисиз ҳаёт учун» деб
номланган тадbiriмиз ҳам ўзига ёс бўлиб, факатгина
нағозалалар тинглашдан иборат эмас, балки кафед-
ралар ва талабалар томонидан яратилган гиёвандлик-
нинг салбий оқибатларини акс этиruvchi стендлар маж-
муаси, талабаларнинг ижод намуналари, викториналар ўтка-
зиви келинмоқда. Бугунги «Гиёвандисиз ҳаёт учун» деб
номланган тадbiriмиз ҳам ўзига ёс бўлиб, факатgina
нағозалалар тинглашдан иборат эмас, балки кафед-
ралар ва талабалар томонидан яратилган гиёвандлик-
нинг салбий оқибатларини акс этиruvchi стендлар маж-
муаси, талабаларнинг ижод намуналари, викториналар ўтка-
зиви келинмоқда. Бугунги «Гиёвандисиз ҳаёт учун» деб
номланган тадbiriмиз ҳам ўзига ёс бўлиб, факатgina
нағозалалар тинглашдан иборат эмас, балки кафед-
ралар ва талабалар томонидан яратилган гиёвандлик-
нинг салбий оқибатларини акс этиruvchi стендлар маж-
муаси, талабаларнинг ижод намуналари, викториналар ўтка-
зиви келинмоқда. Бугунги «Гиёвандисиз ҳаёт учун» деб
номланган тадbiriмиз ҳам ўзига ёс бўлиб, факатgina
нағозалалар тинглашдан иборат эмас, балки кафед-
ралар ва талабалар томонидан яратилган гиёвандлик-
нинг салбий оқибатларини акс этиruvchi стендлар маж-
муаси, талабаларнинг ижод намуналари, викториналар ўтка-
зиви келинмоқда. Бугунги «Гиёвандисиз ҳаёт учун» деб
номланган тадbiriмиз ҳам ўзига ёс бўлиб, факатgina
нағозалалар тинглашдан иборат эмас, балки кафед-
ралар ва талабалар томонидан яратилган гиёвандлик-
нинг салбий оқибатларини акс этиruvchi стендлар маж-
муаси, талабаларнинг ижод намуналари, викториналар ўтка-
зиви келинмоқда. Бугунги «Гиёвандисиз ҳаёт учун» деб
номланган тадbiriмиз ҳам ўзига ёс бўлиб, факатgina
нағозалалар тинглашдан иборат эмас, балки кафед-
ралар ва талабалар томонидан яратилган гиёвандлик-
нинг салбий оқибатларини акс этиruvchi стендлар маж-
муаси, талабаларнинг ижод намуналари, викториналар ўтка-
зиви келинмоқда. Бугунги «Гиёвандисиз ҳаёт учун» деб
номланган тадbiriмиз ҳам ўзига ёс бўлиб, факатgina
нағозалалар тинглашдан иборат эмас, балки кафед-
ралар ва талабалар томонидан яратилган гиёвандлик-
нинг сал